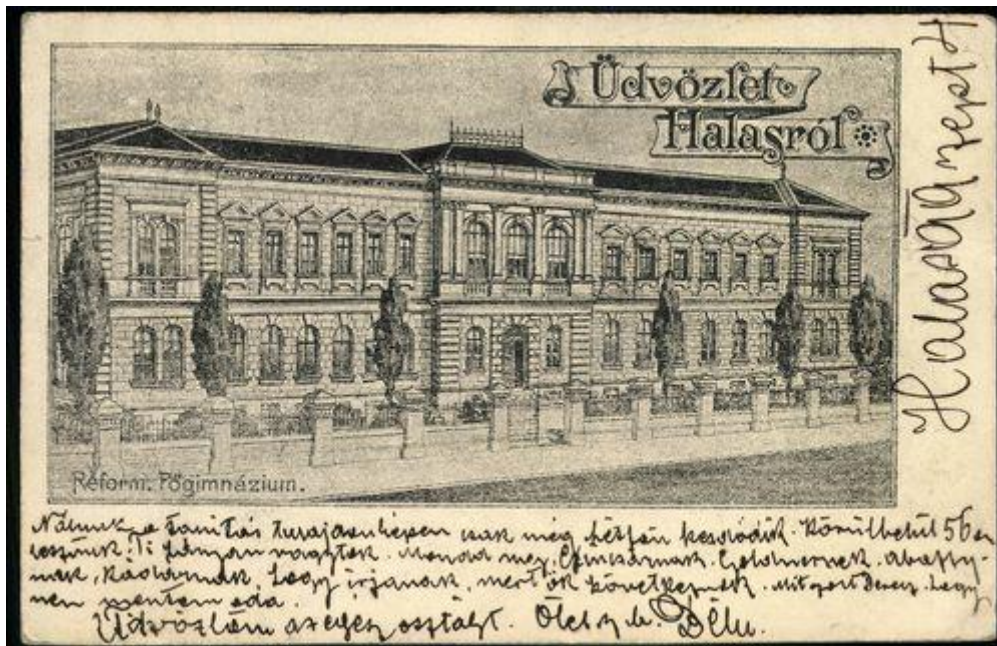

Jubileumi kommandó járja a 30 éve újraindult Szilády osztályait. A 11. évfolyam drámacsoportjai adnak elő iskolatörténeti összeállítást. A fotókat Nagy Győry Tamás készítette, a műsort szerkesztette Palásti Károly.

1./a A Szilády 1664-ben a debreceni református kollégium filiáléjaként jött létre. A mai épület 1892-ben épült. A képeslap 125 éves, Halas büszkesége volt az emeletes, cseréptetős épület 1899-ben. Akkoriban még a képeslap képes oldalára írtak, a hátulján volt a címzés. *„Nálunk a tanítás tulajdonképpen csak még hétfőn kezdődik. Körülbelül 56-an leszünk. Ti hányan vagytok... Üdvözlöm az egész osztályt... Halas, 99'szept. 4*

1/b Az 1940-es Szilády-évkönyv szerint a gimnáziumi tanulók között csökkent a paraszti háttérű, tehát a földműves családból származó tanulók száma, nőtt az ügyvédek, mérnökök, tisztviselők gyerekeinek száma. A város lakosságán belül egyre több lett a diplomás ember.

Vessünk most egy pillantást a *társadalmi kicserélődés* menetére és mértékére. Ebből a célból álljon itt az apák és nagyapák foglalkozásának összehasonlító táblázata.

	Apa	Nagyapa	Különbség
Köztisztviselő, díjnok	38=10.94%	8=2.35%	+ 8.59%
Magántisztviselő	11= 3.02 „	7=2.05 „	+ 0.97 „
Pap, tanár, tanító	28= 7.9 „	23 6.7 „	+ 1.2 „
Orvos, ügyvéd, mérnök stb.	21= 6.12 „	6 1.75 „	+ 4.37 „
Katona-, rendőr-, csendőrtiszt	6= 1.74 „	1 0.3 „	+ 1.44 „
Közlekedési tisztviselő	6= 1.74 „	— — „	+ 1.74 „
Gazdasági tisztviselő	7= 1.76 „	11=3.2 „	1.44 „
Gazdálkodó (földbirtokos)	54=15.55 „	104=30.25 „	— 14.7 „
Földműves, napszámos	11= 3.1 „	50=14.55 „	— 11.45 „
Kiskereskedő	34= 9.8 „	28= 8.05 „	+ 1.75 „

1/c Az 1940-es évkönyv adatai szerint az első világháború alatt és után Bácskából sok család menekült Kiskunhalasra, és gyermekeik a Szilády tanulói lettek. Ennek oka, hogy Bácska a Szerb-Horvát-Szlovén Királyság része lett, a magyarok menekültek az anyaországba.

A betelepülés főleg Bács-Bodrog (26) és Pest vármegyéből (19) történt, de kisebb számban az országnak csaknem minden vidékéről származtak ide szülők. A betelepülés nagyobb méreteket csak 1915-től kezdve öltött.

1900 előtt	3
1901—1915	8
1916—1925	31!
1926—1930	20
1931—1935	10
1936—1941	14

A volt szerb megszállott területekről igen nagymérvű volt a betelepítés (az ideköltözött szülők 34 0/0-a).

Másutt született és másutt lakik 168 szülő (47%). A születési helyek az ország minden vidékét felölelik, a lakóhelyek azonban főleg csak az iskola székhelyéhez közeleső helységeket. Bács-Bodrog vármegyében született 41 apa, ezeknek mintegy fele a megszállott területről költözött át.

1/d Az 1940-es évkönyv az egy családban született gyerekek számát is feltünteti. Eszerint az akkori Sziládyban 150 olyan család volt, ahol 2 gyermek született - 68, ahol 3 - 35, ahol 4, 4 olyan család, ahol 10 gyermek született. A Horthy-hadseregbe nem sorozták be a négygyermekes férfiakat.

Gyermekek száma :	a szülők		apai nagyszülők				anyai nagyszülők				
	c	s	a	l	á	d	j	á	b	a	n
1	68	.	.	.	24	40	.
2	150	.	.	.	32	38	.
3	68	.	.	.	59	55	.
4	35	.	.	.	55	49	.
5	7	.	.	.	45	40	.
6	6	.	.	.	30	26	.
7	3	.	.	.	24	26	.
8	1	.	.	.	27	21	.
9	1	.	.	.	14	17	.
10	4	.	.	.	7	9	.
11	1	.	.	.	5	6	.
12	—	.	.	.	9	4	.
13	—	.	.	.	4	5	.
14	—	.	.	.	5	3	.
16	—	.	.	.	2	—	.
Összesen :	872	.	.	.	1768	1647	.

2.A második világháború végén

Magyarország szovjet megszállás alá került, a marxizmus eszméje alapján államvallás lett az ateizmus, gimnáziumunkat államosították 1948-ban. A tantárgyak közül első helyre került az orosz nyelv, magatartás lett a magaviseletről. A bizonyítvány Sáhó

Erzsébeté, aki gimnáziumunk egykori tanárának, Sáhó Jánosnak a lánya.

Magaviselet tartás.....	jeles	
Szorgalom	jeles	
Hit- és erkölcstan orosz nyelv.:..	kiünö	
Nemzetismereti tárgyak	Beszéd- és értelemgyakorlatok	jeles
	Olvadás	jeles
	Írás	jeles
	Fogalmazás	kiünö
	Nyelvi ismeretek	jeles
	Földrajz	kiünö
	A magyar nemzet története	kiünö
Állampolgári köteleességek és jogok	jeles	
Számolás és mérés	kiünö	
Természeti, gazdasági és egészségi ismeretek	kiünö	
Rajz	x (jeles) kiünö	
Kézimunka háztartási. gyak.:...	kiünö	
Ének	kiünö	
Testnevelés	jeles	
Hittan:	kiünö	
átl. tanulmányi eredm.:	kiünö.	
Jegyzet: x. jav: Radulyf.	Elmulasztott munkanapok és istentiszteletek száma: igazoltan: 5 igazolatlanul: -	

3.30 évvel ezelőtt a gólyatábor a Mecsekben, Óbányán, festői környezetben két osztállyal csaknem egy hétig tartott. A kép jobb oldalán Hegedűs Lóránt püspök úr az első 6/1-es osztály tanulói között. Ma 23 osztálya van iskolánknak.

30 évvel ezelőtt a tanévnyitó 3,5-4,5 órás volt. A jelenlévők különbözőképpen emlékeznek.

Hegedűs Lóránt püspök úr beszédében felmondta az Ady-kötet első felét, majd a József Attila-kötet második felét.

4.A 125 évvel ezelőtti évkönyv szerint még nem volt angoltanítás, a görög-latin műveltséget 4 tantárgy képviselte.

VIII. OSZTÁLY.

A tanuló neve és vallása	Magaviselet	Vallás	Magyar	Latin	Görög	Görögpótló irod.	Német	Történelem	Mennyiség	Természettan	Görögpótló rajz	Bölcsész. előtan	Tornázás	Francia	Gyorsírás
Babó Béni, ref.					k	i	m	a	r	a	d	t			
Bartos József, r. k.	1	1	3	3	—	2	1	3	2	2	3	3	3		
Bátory József, ref.	1	1	2	3	3	—	3	2	1	3	—	3	3		
Bernáth Mihály, ref.	1	2	3	3	—	3	3	3	2	3	3	3	3		
5 Bleszics Ferencz, r. k.	1	1	3	3	—	2	3	3	2	2	2	3	3		1
Dányi Dezső, ref.	1	1	2	2	—	1	1	1	2	2	3	2	3		1
Dudás György, r. k.					k	i	m	a	r	a	d	t			

1996-ban nagyobb részt magánszemélyek adományából megvalósult a diákotthon.

2001-ben Rockenbauer Zoltán miniszter avatta fel a megújult könyvtárat. Ma 23 ezer kötet, öt számítógép és Keresztúri Attila könyvtáros vár bennünket.

5. Az évkönyv tanúsága szerint 125 évvel ezelőtt 26 végzős tanulóból 13 ment jogi pályára.

theologiai	jogi	orvosi	mérnöki	gazdasági	erdészeti	bányászati	hivatalnok	tanári	katonai	művészeti	vasuti
pályára szándékozott											
2	13	2	3	2	1				1		2

2011-ben a Szilády rendezte a Kárpát-medencei református középiskolák találkozóját.

6. Debrecenből Kiskunhalasra. 2014-ben, iskolánk alapításának 350. évfordulóján 6 diák és két felnőtt lovas kocsival tette meg a 280 kilométeres utat, az alapítók útját, amit Csokonai Vitéz Mihály is megtett 1795-ben.

7. 125 évvel ezelőtt az egyes volt a jeles, a magatartást magaviseletnek hívták, és a tanulók vallási hovatartozását is feltüntették.

V.

A tanulók érdemsorozata.

Az osztályozás fokai: magaviseletben: jó = 1, szabályszerű = 2, kevésbé szabályszerű = 3, rossz = 4; tantárgyakban: jeles = 1, jó = 2, elégséges = 3, elégtelen = 4. Rövidítések: ref. = református, ágost. = ágostai hitvallású, r. k. = római katolikus, g. k. = görög katolikus, g. kel. = görög keleti, izr. = izraelita. fm. = felmentve.

Az elmúlt 30 év fejlesztéseiből kiemelkedik, hogy a mai főbejáraton modern recepcióhoz érkezünk. Az elmúlt 30 év fejlesztéseiből nem csak látványosság a labor, hanem óriási lépés a kémia és a biológia tudományának elsajátításához.

Az elmúlt 30 évben iskolánknak négy igazgatója volt: Bödecs Pál, Dr. Bognárné Nagy Éva, Varga Judit, Szabó Ferenc

8. Beke László baptista lelkész:
Egy bogár élete

A lényeg: ne égj a saját múltad tüzén! Mert az maga a pokol. Ráadásul te választottad.

Popper Péter

Jócskán tavasz volt már, ennek ellenére bőszen fűtöttünk, mert kikelet ide vagy oda, hideg volt. A kazánunk is unhatta már a dolgot, mert füstöt okádott, sajnos nem a kéményen, viszont az összes lehetséges ajtaján. Na, ekkor történt a baj! Gondoltam ránézek a gomolygó felhő forrására, hátha sikerül jobb belátásra bírni a sztrájkba lépett jószágot. A kinyitott ajtón keresztül piszkálódva kezdtem némi reményt keltő lángocskát megvillanni a fadarabok között, mikor egy parányi bogárka belibbent a tűztérbe. Fázhatott ő is, vagy ki tudja mi járhatott a fejében, de amúgy is rövidke élete egy hirtelen villanással véget is ért. Pont, mint a miénk: egy rossz döntés, egy elmulasztott lehetőség, egy eljátszott pillanat, egy elszalasztott kapcsolat, egy elherdált egészség, egy eldobott ajándék, egy felélt örökség. Soroljam még? Az élet egy pillanat, az út ezernyi, de életre csak egyetlen vezet!

9. Tóth Kinga 11. c:

Nem tudom, ki vagyok, honnan jöttem?!

Csak egy ember, vagy talán az sem?!

Egy illúzió, álmokép,

mely gyönyörű szép,

Csak az tart életben,

Hisz nem vagyok ép, lélekben.

Egy szónak is száz a vége,

A versemnek is mindjárt vége.

Még egy pár sort elmondok,

Aztán szétrepülhettek, mint a galambok.

